

Betænkning over forslag til lov om Bornholmstrafikken.

(Afgivet af udvalget om offentlige arbejder den 10. maj 1973).

Udvalget har i en række møder gennemgået lovforslaget og har herunder haft et samråd med ministeren for offentlige arbejder, som tillige skriftligt har besvaret nogle spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra følgende:

Bornholms amtskommune, repræsenteret ved amtets kontaktudvalg,

Bornholms Erhvervsråd,

Danmarks Rederiforening og Rederiforeningen af 1895,

F.T.F. — Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer, Nordbornholms Turist- og Erhvervssammenslutning og

Provinshandelskammeret.

Foranlediget af ovennævnte henvendelse fra Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer har ministeren stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1, hvorefter antallet af repræsentanter for arbejdstagerne i virksomhedens styrelse udvides til 2, svarende til bestemmelsen i § 49, stk. 2, i forslag til lov om aktieselskaber.

Bornholms amts kontaktudvalg har overfor udvalget udtrykt en vis betænkelighed med hensyn til lovforslagets § 6, hvorefter der ikke uden tilladelse fra ministeren for offentlige arbejder må ske planmæssig søtransport i rute mellem det øvrige Danmark og Bornholm, idet man herved især har haft de eksisterende paketruter i tankerne. Danmarks Rederiforening og Rederiforeningen af 1895 har ligeledes overfor udvalget udtrykt betænkeligheder ved den nævnte bestemmelse, idet man især har påpeget, at den foreslåede ordning vil blive betragtet som et brud på den hidtidige liberale danske skibsfartspolitik.

Under samrådet har man drøftet disse henvendelser, og ministeren har herefter stillet nedenstående ændringsforslag nr. 2-4, hvorved bestemmelsen foreslås ophævet.

Under samrådet har man endvidere drøftet indholdet af den kommende styrelsesvedtægt for Bornholmstrafikken. Ministeren har herunder oplyst, at det er hans hensigt at forhandle indholdet af vedtægten med de bornholmske myndigheder, og at han vil tilstille udvalget vedtægten, så snart den foreligger nedfældet.

Under udvalgsbehandlingen har repræsentanterne for Bornholms amtsråds kontaktudvalg, Bornholms Erhvervsråd og Nordbornholms Turist- og Erhvervssammenslutning fremført nogle særlige transportproblemer, som næppe alle vil kunne løses inden for rammerne af lovforslaget. Der er bl. a. peget på, at der er særlige problemer med hensyn til transporten af skærver og den del af landbrugsvarerne, som ikke går i linjetrafik.

Udvalget er indstillet på at lade disse spørgsmål indgå i en senere drøftelse af de danske øsamfunds transportproblemer.

Et *flertal* (socialdemokratiets og socialistiske folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at der ved vedtagelsen af det foreliggende lovforslag skabes de bedste muligheder for at nedbringe det bornholmske erhvervslivs fragtomkostninger, således at ligestilling med de øvrige landsdele opnås. Man lægger samtidig vægt på, at øens befolkning ved lovens vedtagelse sikres tryghed i trafikforbindelserne til øen på længere sigt.

Herefter indstiller *flertallet* lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis og venstres medlemmer af udvalget) kan fuldt ud tilslutte sig, at der er behov for at afhjælpe virkningerne af de store transportomkostninger for det bornholmske erhvervs- liv sammenlignet med landets øvrige erhverv. Mindretallet finder imidlertid ikke, at disse problemer løses bedst ved statsovertagelse af den hidtidige private rute til Bornholm. Man ønsker samtidig at fremhæve, at kun en del af den samlede godsmængde fra øen transporteres i linjefart, således at den vil kunne omfattes af de bebudede fraglethelser. Mindretallet finder, at en række andre muligheder for nedbringelse af de store transportomkostninger kunne være bragt i anvendelse. Man skal herved eksempelvis pege på muligheden for støtte til nedbringelse af de meget høje bornholmske havnetakster, som i de bornholmske havne opkræves med store tillæg i forhold til den øvrige del af landets havne.

Mindretallet finder det i øvrigt upassende og urimeligt, at man ved den foreslåede ordning lader Bornholms amtskommune yde et tilskud til statsovertagelsen på 4 mill. kr.

Mindretallet kan herefter ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Et *andet mindretal* (det radikale venstres medlemmer af udvalget) føler sig stadig ikke overbevist om, at statens overtagelse af selskabets aktiver er den ideelle måde at løse Bornholms fragtproblemer på. Disse medlemmer har både principielle og økonomiske betænkeligheder — de sidste begrundet i, at købet går på tværs af de sparebestræbelser, det radikale venstre har udfoldet.

Købet af selskabet er imidlertid nu en realitet, som der ikke er politisk flertal for at ændre.

Da ministeren endvidere efter tilskyndelse fra disse medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag om at slette forslaget § 6 om selskabets eneret til at drive rutetrafik på Bornholm fra andre danske havne og dermed imødekøbet et ønske ikke blot fra dette mindretal, men også fra de foran nævnte repræsentanter for Bornholm, har dette mindretal besluttet sig til at støtte lovforslagets gennemførelse i den således ændrede skikkelse og indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren foreslåede ændringer.

Ændringsforslag.

Af *ministeren for offentlige arbejder*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 3.

1) *Stk. 1. og stk. 2* affattes således:

„Bornholmstrafikken ledes af en styrelse på 8 medlemmer.

Stk. 2. Styrelsens medlemmer beskikkes for en periode på 2 år ad gangen af ministeren for offentlige arbejder, der blandt medlemmerne beskikker en formand, hvis stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed. 2 medlemmer beskikkes efter indstilling fra Bornholms amtsråd og 2 medlemmer efter indstilling fra personalerepræsentanterne i virksomhedens samarbejdsudvalg.“

Til § 6.

2) Paragraffen udgår.

Til § 7.

3) Paragraffen udgår.

Til § 8.

4) Paragraffen affattes således:

„§ 00. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

I det af handelsministeren under 31. januar 1973 fremsatte forslag nr. 171 til lov om aktieselskaber, § 49, stk. 2, er det foreslået, at i „selskaber, der de sidste 3 år har beskæftiget gennemsnitlig mindst 50 arbejdstagere, har disse ret til herudover i overensstemmelse med § 177 at vælge to medlemmer af bestyrelsen og suppleanter for disse blandt selskabets arbejdstagere“.

Det er derfor rimeligt, at arbejdstagerne i statsvirksomheden Bornholmstrafikken får et tilsvarende antal repræsentanter i virksomhedens styrelse.

Det bemærkes, at medlemmer og suppleanter i samarbejdsudvalg inden for statens virksomheder og institutioner i henhold til § 13, stk. 3, i økonomi- og budgetministeriets cirkulære nr. 18 af 16. februar 1972 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virk-

somheder og institutioner udpeges for 2 år ad gangen, hvilket er i overensstemmelse med nærværende forslag.

Som en følge af forøgelsen af antallet af repræsentanter for virksomhedens personale foreslås det samtidig at forøge antallet af medlemmer af styrelsen til 8, hvoraf 4 beskikkes af ministeren for offentlige arbejder, herunder formanden, hvis stemme i tilfælde af stemmelighed i styrelsen er afgørende.

Til nr. 2 og 3.

Under hensyn til, at bestemmelsen i § 6 måske kan volde vanskeligheder under forhandlinger om varetagelse af danske interesser i international skibsfart, foreslås det at ophæve §§ 6 og 7.

Til nr. 4.

Ændringen er en følge af, at §§ 6 og 7 foreslås at udgå af forslaget.

Horn, formand.	Alsing Andersen.	Bertel Pedersen.	Knud Damgaard.	Henning Jensen.
Hans Lund.	Otto Mørch.	Arne Larsen, næstformand.	Grete Westergaard.	Stæhr Johansen.
Juul-Madsen.	Niels Ravn.	Guldborg.	Holmberg.	Johan Philipsen.
	Bilgrav-Nielsen.	Gudme.		